

MAHALLIY

maktabgacha va
maktab ta'limi bo'yicha mablag sarrufidagi
___-maktabgacha ta'lim tashkiloti
Kattaguruh tarbiyachisi
_____ning

“Hayot Manbai”
ma'ruzasida tayyorlagan

FAOLIYAT ISHLANMASI

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

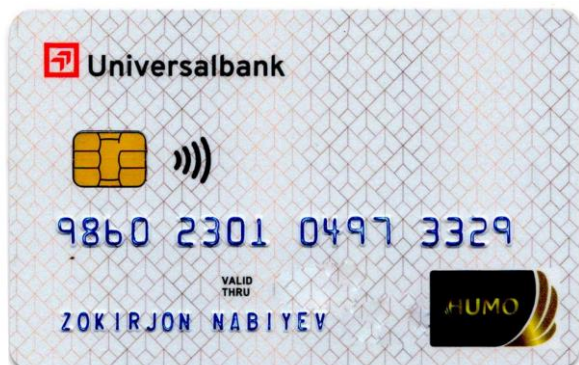
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari katta 5-6 yosh guruhi tarbiyalanuvchilari uchun Suv resurslarini tejash, Ekologik tarbiya va Gigiyena madaniyatini shakllantirishga qaratilgan "Suvni asraymiz - kelajakni asraymiz" shiori ostidagi oylik tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish bo'yicha mashg'ulotlar va tadbirlar ishlanmasini asl holda olish uchun telegramdan yozing

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT qilib beriladi.**

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**

Online kompyuter xizmatlari

O'zbek va rus bog'chalari uchun
Buyurtma asosida

MTT direktori, **direktor o'rinbosari**, MTT psixologi, **defektologi**,
musiqa rahbari, **jismoniy tarbiya yo'riqchisi**, MTT hamshirasi,
XIBDO' va **tarbiyachilar** uchun:

testlar, **to'garaklar**, **bayram tadbir senariylari**, **ochiq faoliyat**
ishlanmalar va slaydlar (taqdimotlar), **refetarlar**, **mustaqil ishlar**,
ko'rgazma va tarqatmalar, **faxriy yorliq**, **diplom**, **tashakkurnomalar**
va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.

Tel:91669-34-74 **Telegramdan: @talimxizmatlar** izlab toping.

Подготавливаем для **директора МТТ**, **заместителя директора**,
психолога МТТ, **дефектолога**, **музыкального руководителя**,
инструктора по физической культуре, **медсестры МТТ**, **ХИБДО** и
воспитателей:

тесты, **кружки**, **сценарии праздничных мероприятий**, **разработки**
открытых занятий и слайды (презентации), **рефераты**,
самостоятельные работы, **выставки и раздаточные материалы**,
почётные грамоты, **дипломы**, **благодарственные письма** и другие
документы.

Тел: **91669-34-74** **Telegram: @talimxizmatlar** (найдите по поиску)

Faoliyat mavzusi: Suv - Hayot Manbai

MAQSAD:

- Bolalarni suvning tabiatdagi o‘rni, suv aylanishi (bug‘lanish, bulut hosil bo‘lishi, yomg‘ir yog‘ishi) va uning tirik tabiat (o‘simliklar, hayvonlar, odamlar) uchun ahamiyati haqidagi tushuncha va tasavvurlarini kengaytirish;
- She‘r, topishmoq, hikoyalar orqali bolalarda suv bilan bog‘lanishni uyg‘otish va uni tejash, toza saqlash ko‘nikmasini shakllantirish;
- Videoroliklar va rangli rasmlar orqali suvning bilimlarni mustahkamlash.

E‘TIBORGA MOLIK JIHATI:

Bolalar suvning hayot manbai ekanligini biladilar, uni asrash va tejashga intiladilar. Suvning tirik tabiatini anglaydilar.

KERAKLI JIHOZ VA MATERIAL:

- Suv tomchisi qo‘g‘ir (yoki katta rangli rasmi)
- Suv aylanishi sxemasi (qo‘llanmada)
- Suv manbalari (daryo, dengiz, yomg‘ir, bulut) suratlari
- Bolalar uchun qo‘llanma kolavhasi
- She‘r va topishmoq qog‘ozlari

FAOLIYAT O‘ZGARTIRISHI:

[Tarbiyachi: Bolalar, bugun biz juda muhim va ajoyib mavzu — «Suv — hayot manbai» haqida gaplashamiz. Avval doira bo‘lib turib, suv bilan bog‘lanishni kengaytirish mashq qilamiz!

«Yomg‘ir tomchilari»:

«Suvning qo‘llarim suvni yaxshi ko‘radi» — bolalar qo‘llarini yuvish harakati

«Yomg‘ir tomchilari tushayotgandek» — barmoq uchlari bilan yengil urish, yomg‘ir effekti

- «Suv oqayotgan daryoga o‘xshab» — qo‘llarni oldinga-orqaga silkitish, oqim harakati

[Tarbiyachi]: Barakalla bolalar! Endi biz suv haqida ko‘p narsa bilib olamiz va bir do‘stimizga yordam beramiz.

Muammo: Baliqcha qayg‘uli holda kirib keladi

[Tarbiyachi]: Salom, Baliqcha! Nima bo‘ldi, nega qayg‘ulisan? Bolalar, sizlar ham achin yapsizlarmi?

[Baliqcha]: Salom bolalar! Mening sevimli hovuzimda baliqlar yo‘q bo‘lib ketdi. Men va boshqa baliqlar chanoqab, juda achin holda qoldik...

TOPISHMOQ

Osmondan tushaman,
Yerni yuvib o‘taman,
Gullarga ichimlik beraman,
Baliqlar uchib bo‘laman.
Men kimman bolalar?

Javob: Yomg‘ir (yoki Suv tomchisi)

[Tarbiyachi]: Barakalla! Suv tomchilari. Endi bizning eng yaxshi do‘stimiz — Suv tomchisi!

YOMG‘IR TOMCHISI SHE‘RI

Men kichkina Suv tomchisiman,
Lekin butun dunyoga kerakman!
Quyosh meni isitib, yuqoriga ko‘taradi,
Bulutlarda o‘ynab, yomg‘ir bo‘lib tushaman.
Daryolarda shaldirab oqaman,

Dengizlarga borib, yangi sayohat boshlayman.
O'simliklarni sug'oraman, hayvonlarni ichiraman,
Bolalarga quvonch bag'ishlayman!
Lekin meni tejang, bolajonlar, Toza saqlang, iflos qilmang!

SUV AYLANISHI (SUV TSIKLI)

Suv doimiy ravishda aylanishda bo'ladi. Bu tabiatdagi eng muhim jarayonlardan biri!

[Tarbiyachi]: Bolajonlar quyosh suvni isitadi → suv bug'ga aylanadi (bug'lanish) va havo orqali tarqalib, bulut hosil qiladi. Bulutlar og'irligi oshganda yomg'ir bo'lib tushadi. Yomg'ir daryo va ko'llarni to'ldiradi, daryolar va ko'llarga quyiladi. Keyin yana quyosh isitadi va aylanish davri boshlanadi. Bu — suv aylanishi!

Eslatib o'taylik: Suv qachon yo'qolmaydi, faqat shaklini o'zgartiradi: qattiq (muz, qor).

SUV NIMA UCHUN KERAK?

[Tarbiyachi]: Bolalar, suv boʻlmasa nima boʻlardi? (oʻsimliklar quriydi, hayvonlar chanqaydi, biz yashay olmaymiz). Suv uchun suvni tejash va toza saqlash juda muhim!

Suvning asosiy ahamiyati:

- Baliqlar va suv hayvonlari — daryo va dengizlarda yashaydi. Suv ularning uyi!
- Oʻsimliklar — Suv oʻsimliklar uchun muhim. Yomgʻir va sugʻorish orqali oziqlanadi.
- Hayvonlar — Hayvonlar uchun suvga muhtoj.
- Bolalar va kattalar — Biz suvni ichamiz, ovqat pishiramiz, yuvinamiz, oʻynaymiz. Suvsiz yashay olmaymiz.

1. QOY. «Qoʻy qargʻa» (moslashtirilgan)

Uning bir kunda bir qargʻa juda chanqab qoldi. U suv izlab uzoq uzoq yoʻl oʻtirdi. Nihoyat bir quduq topdi, lekin ichidagi suv pastda edi, qargʻa yetib bora olmadi. U oʻylab topdi: atrofdagi mayda toshlarni tumshugʻi bilan koʻtarib, quduqqa tashlay boshladi. Toshlar tushgani sari suv koʻtarildi. Nihoyat qargʻa yetib oldi va chanqogʻini bosdi.

Qissadan qissa: Aql va mehnat bilan har qanday qiyinchilikni yengish mumkin. Suvni qadrlash va tejash kerak!

SAVOLLAR:

- Suv qanday ahamiyatga ega? (ichish, yuvinish, o‘simliklarga, hayvonlarga)
- Qanday qilib suvni tejash mumkin? (kranni yopib qo‘yish, ortiqcha suv ichmaslik, yomg‘ir suvidan foydalanish)
- Suv iflos bo‘lsa nima bo‘ladi? (baliqlar o‘ladi, ichib bo‘lma, kasalliklar tarqaladi)

O‘YIN: «Suv tomchilari va Quyosh nurlari»

Guruh ikki jamoaga bo‘linadi: I-jamoa — Suv tomchilari (suvni tomchilari effekti, oqish harakati), II-jamoa — Quyosh nurlari (isitish effekti, qo‘larni yuqoriga cho‘zish). Tarbiyachi buyruq beradi: «Yomg‘ir! Suv tomchilari jamoasi harakat qiladi. «Quyosh nurlari» jamoasi quyosh nuri kabi harakat qiladi. O‘yin 3-4 marta takrorlanadi»

XULOSA VA VA’DA

[Tarbiyachi]: Barakalla bolalar! Siz suvning tabiatdagi muhim o‘rnini yaxshi tushundingizlar. Suvni tejash uchun nima qilishimiz mumkin?

Bolalar: Suvni tejaymiz, kranni yopib qo‘yamiz, gullarni sug‘oramiz!

Kelinglar, birganimizda beraylik: «Men suvni tejayman va toza saqlayman!»

Suvni tejayman! Uni qadrlang va asrang!

SUV VA O'SIMLIKLAR

Yashil tabiatning kuchi

1.

Suv ildiz orqali o'simlikka kiradi.

3.

Barglarda fotosintez jarayoni kechadi.

2.

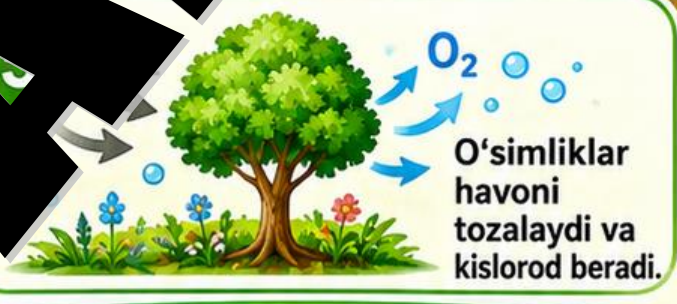

O'simlik suv yordamida oziqa moddalarni oladi.

4.

Suv o'simlikni yashil va sog'lom saqlaydi.

O'simliklar havoni tozalaydi va kislorod beradi.

Suv bo'lsa – tabiat yashnaydi!

SUV VA IQLIM

Ob-havo va tabiat muvozanati

1.

Suv bug'ı bulutlar hosil qiladi.

2.

Suv qor va yulduzlar yuzini qoplaydi.

3.

Suv haroratni me'yorlashtirishga yordam beradi.

4.

Daryo va dengizlar iqlimga ta'sir ko'rsatadi.

Suv bo'lmasa, tabiat muvozanati buziladi.

Suv – tabiat muvozanatining kaliti!

SUV VA HAYVONOT DUNYOSI

Jonzotlar uchun tabiiy rezervat

1.

Ko'plab hayvonlar suvda yoki suv bo'yida yashaydi.

2.

Baliqlar, qushlar va amfibiyalar suvga bog'liq.

3.

Suv hayvonlarga ichimlik va oziqa manbai bo'ladi.

4.

Toza suv bioxilma-xillikni saqlaydi.

5.

Suv havzalari ekotizimning muhim qismidir.

Suvli tabiat – boy tabiat!

SUV AYLANISHI

Tabiatdagi uzluksiz jarayon

1.

Quyosh nuri
suvni
bug'lantiradi.

2.

Bug' sovib,
bulutlarga aylanadi.

Bulutlardan
yomg'ir va
qor yog'adi.

5.

Suv
tabiiatda
muvozanada
saqlaydi.

4.

Suv daryo, ko'l
va yer ostiga
qaytadi.

Tabiatda har bir
tomchi aylanishda!

SUV – HAYOT MANBAI

Suvning tabiatdagi o'rnini

1.

Suv barcha tirik mavjudotlar uchun zarur.

2.

O₂

O'simliklar suv yordamida O₂ va boshqa gazlarni yaratadilar.

3.

Hayvonlar va insonlar suvsiz yashay olmaydi.

4.

Daryo, ko'l va buloqlar tabiatning hayot manbalaridir.

5.

Toza suv – sog'lom hayot garovi.

Suvni asraylik – kelajakni asraylik!

SUVNI ASRASH

Tabiatni muhofaza qilish haqida bilim oling

1.

Suvni tejash har bir insonning vazifasi.

2.

Daryo va ko'llarni ifloslantirmaslik kerak.

3.

Chiqindilarni suv havzalariga tashlamaylik.

4.

Toza suv tabiat va salomatlik uchun muhim.

5.

Suvni asrash – kelajakni asrashdir.

Har bir tomchini qadrlaylik!

TEJAYLIK

TOZALIKNI SAQLAYLIK

TABIATNI SEVAYLIK

